

Beste mensen,

Met deze Roemenië-nieuwsbrief willen we u weer graag op de hoogte stellen van alle zaken die met ons werk voor en in Roemenië te maken hebben.

Werkzaamheden zomer 2005

Normaal gesproken heeft u al eerder in het jaar een bericht van ons ontvangen. Dit jaar gaat alles een beetje anders dan andere jaren. In de voorgaande jaren waren we gewend om in mei een bijeenkomst te hebben met de vrijwilligers. Jaren geleden hebben we al eens moeten constateren dat er aan de werkzaamheden in Baraolt en omgeving, renovatie en nieuwbouw, een einde komt. We zouden ons ook meer gaan richten op medische voorzieningen. Nu het dan zover is dat er bijna geen werkers vertrekken deze zomer, is het wel heel erg vreemd..

Na 14 jaar elke zomer een ploeg vrijwilligers en dan nu slechts een kleine ploeg van twee man! Er zal in Baraolt een tandartspraktijk ingericht worden. We hebben een tandartsenstoel met apparatuur aangeschaft en deze wordt begin juli door Frits Wille en August Nieuwdorp geplaatst. Inderdaad, de nadruk van de activiteiten komt steeds meer te liggen op de medische kant. Voor hen die nu met weemoed aan de voorgaande jaren denken is er goed nieuws, voor de zomer van 2006 is onze hulp gevraagd voor een 4-tal praktijken in de buurt van Batani Mare. We kijken deze zomer naar de praktische invulling daarvan.

Evangelisatiekamp

Het evangelisatiekamp voor (zigeuner)kinderen vindt ook deze zomer doorgang. Jaarlijks komen er weer (arme) kinderen naar dit kamp om naast spel en vakantie ook het evangelie te horen. We zijn bezig om een aantal jongeren warm te krijgen bij dit kamp mee te helpen. Zo het er nu naar uit ziet gaat dit lukken.

Listra

Elders in dit bericht kunt u iets lezen over de Listra stichting. In een jaar tijd is er een geweldig gebouw gerealiiseerd. Vanuit dit gebouw kunnen veel mensen geholpen worden.

Transport

Als er geen vrijwilligers naar Roemenië gaan, dan zal er ook wel geen transport geregeld moeten worden. Dit is een reactie die we regelmatig te horen hebben gekregen. Niets is minder waar! De verschuiving naar de medische kant van de zaak geldt ook hier. Over een paar weken zal er een vrachtwagen vol medische zaken, met name de tandartsunit en incontinentiemateriaal, vertrekken. Er is grote behoefte aan dit materiaal wat vanuit het Listra-huis

gedistribueerd zal worden. In de toekomst zullen de transporten dan ook een medisch karakter blijven houden.

Werken en wonen in Baraolt

Hans en ik (Paula) wonen alweer 6 maanden in Baraolt. De wintermaanden met sneeuw en temperaturen rondom het vriespunt maar ook temperaturen rond de min 25 graden liggen achter ons. Gelukkig konden we goed acclimatiseren en de koude weerstaan. De lente is inmiddels

flink ingetreden en bijna dagelijks verandert de natuur. De temperatuur is nog erg wisselend van 6 naar 25 graden. We zien uit naar de zomer met zomerse temperaturen.

Toen wij eind december in Baraolt kwamen was het Listra huis nog niet opgeleverd, maar gelukkig is het Listra huis en gebouw inmiddels officieel geopend. Het was een heel karwei om alles af te krijgen. Nadat het gebouw was opgeleverd moest het worden ingericht. Er bleek weinig huisraad aanwezig te zijn, dus alles moest gekocht worden. Het huis moest leefbaar worden en de overige ruimten ingedeeld. In het nieuwe magazijn zijn stellingen gekomen waarop de incontinentiematerialen neergezet kunnen worden. Ook is er een balie geplaatst. Toen ik in januari mee keek naar het uitgeven van materialen, ben ik

fors geschrokken. De mensen keken zelf in de dozen en zakken of ze het materiaal konden gebruiken. Zo niet, dan werd het materiaal weer terug in de zak gestopt en ging de volgende zak open! Nu staan Andras Hofman en ik achter de balie en zoeken wij de materialen uit. Ook heeft de tuin een beurt gehad. Gehurkt hebben we al het bouwpuin uit de tuin geraapt. Gelukkig was alles net voor de officiële opening op 6 april klaar.

De inwoners van Baraolt en de dorpjes er om heen weten de Listra te vinden. Elke week komen er zo'n 15 tot 20 mensen incontinentiemateriaal halen. Het geven van de juiste incontinentiematerialen is niet altijd makkelijk. De mensen willen het allergrootste formaat, anders hebben ze er niets aan zeggen ze. (Ze geven zelfs materialen terug als het niet groot genoeg is in hun ogen.) Als iemand overdag nog wel naar het toilet kan maar 's nachts niet, dan kun je verschillende materialen geven voor overdag en 's nachts. Wij proberen een inschatting te maken wat nodig is en geven dan het beste materiaal wat we hebben. Zes mensen hebben we met een rolstoel blij kunnen maken, o.a. een jonge man van 37 jaar met een dwarslaesie; een oude vrouw met heuparthrose en een man waarvan beide benen geamputeerd zijn.

Mijn aanpak hierbij is eerst kijken wat de patiënt nodig heeft en dan uit de aanwezige materialen het beste kiezen. Ook hier willen sommige mensen zelf een rolstoel voor hun vader, moeder of partner uitzoeken. Samen met Andras ga ik bij de mensen langs. Veel uitleg zal ik de komende maanden proberen te geven. Zo ook over rollators, de bekende looprekjes met wielen. In Nederland kom je ze volop tegen, maar in Roemenië niet. Ondanks dat de straten soms afdalen of omhoog gaan, is een rollator een handig hulpmiddel voor mensen die moeite hebben met lopen. De bevolking is het echter niet gewend en zelfs de directeur van het ziekenhuis geeft ongevraagd aan dat deze hulpmiddelen hier niet geschikt zijn. Ik ben benieuwd hoeveel mensen ik blij kan maken met een rollator dit jaar. Naast mijn werkzaamheden binnen het distribueren van materialen ben ik bezig met het brainstormen over een cursus voor mantelzorgers (buren en familieleden die voor iemand zorgen).

Vanaf begin april is het evangelisatiewerk oftewel de bijbelclub voor kinderen weer gestart. Elke week wordt er een bijbelverhaal verteld door Andras. Andras kent bijna alle kinderen uit het stadje, ook de zigeunerkinderen en ze vertrouwen hem. Hij is een ontzettend belangrijke brug naar deze doelgroep. Ik hoop dat er meer medewerkers gevonden worden om ons hierbij te helpen.

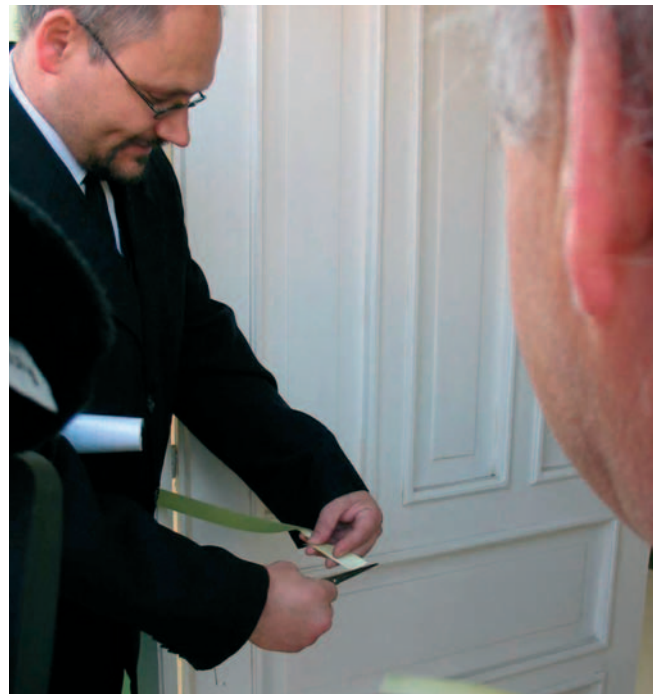
De afgelopen maanden was geen gemakkelijke tijd voor ons. Goed samenwerken, zelfs binnen een organisatie, bleek niet eenvoudig te zijn. Gelukkig zijn er ook uitzonderingen, met de familie Tuzes Katai hebben we goede contacten en kunnen we de mooie dingen uit Roemenië combineren met de moeizame. Hulp verlenen aan mensen die het dankbaar aanpakken is heel wat anders dan weinig ruimte krijgen om hulp te verlenen. We ervaren dan ook bovenal dat we zonder Gods hulp het niet kunnen doen. Gelukkig mogen we het ook van Hem verwachten en krijgen we kracht van Hem.

Opening Listra huis

Op woensdag 6 april jl. was het zover. Na enkele jaren van voorbereiding, zoeken van financieringsbronnen, overleg en bouwen, konden wij op deze mooie woensdagmorgen het nieuwe Groene Kruis – gebouw, het Listra huis openen. Met gepaste trots verrichtte de burgemeester van Baraolt de openingshandeling. Voorafgaand werden enkele toespraken gehouden, eerst door dr. Szilagyi, de voorzitter van de Listra Stichting in Roemenië, vervolgens door Sjaak Elenbaas, voorzitter van St. Comité Baraolt in Nederland, en tot slot door de burgemeester van Baraolt. Er waren een zeventigtal inwoners en betrokkenen bij aanwezig, zodat het geheel veel aandacht kreeg. Ook door de aanwezigheid van een filmploeg van de EO kreeg deze opening extra aandacht.

Indrukwekkend was de toespraak van dr. Szilagyi. Hij stond in zijn toespraak stil bij het gedeelte uit de Bijbel, waarnaar het Listra huis vernoemd is, n.l. Handelingen 14 : 8 – 11. Paulus verricht hier een wonder door een verlamde man te genezen.

Dr. Szilagyi trok de lijn door naar woensdag 6 april 2005. Hij vond het bijzonder dat het Listra huis geopend kon worden om zieke mensen te helpen. Een uniek gebeuren, omdat deze vorm van hulp aan zieken in Roemenië

nauwelijks gebruikelijk is. Hij noemde dat eveneens een wonder: de blijvende zorg van God voor mensen die in nood verkeren. Het is fantastisch om te merken dat God ook daar zijn kinderen de ogen opent voor zijn wonderen.

Na de toespraken en de openingshandeling hebben velen gebruik gemaakt om het Lистра huis en het magazijn te bezichtigen. Het zag er allemaal heel goed uit. Wij zijn trots dat wij op deze manier weer een

steentje hebben mogen bijdragen om in de armoedige situatie van velen in Baraolt (en omgeving) verlichting te brengen.

Noemi

Eindelijk is het gelukt: Noemi heeft de operatie ondergaan die ze zo broodnodig had. Op 14 april 2005 heeft dr. Henk Bijvoet, neurochirurg in het ErasmusMC in Rotterdam en parttime werkzaam in het ziekenhuis van Goes een drain in Noemi's hoofd geplaatst. Het waterhoofd dat ze heeft zal nu niet meer verder groeien en door de genormaliseerde druk kan ze zich hopelijk beter ontwikkelen.

Het had heel wat voeten in de aarde. In november 2003, toen we Noemi voor het eerst zagen, was het al duidelijk dat ze geholpen moest worden. Ze was geopereerd aan een open rug, maar de ouders gaven geen toestemming voor een hersenoperatie. Ze werd teruggeplaatst naar het ziekenhuis in Baraolt in afwachting van.... waarschijnlijk haar dood. De vochtproductie stopt namelijk niet en omdat de fontanel niet is dichtgegroeid wordt het

hoofd groter en groter met alle complicaties van dien. Pas eind 2004 kwam het bericht dat er inmiddels wel toestemming was en de dokters in Baraolt vroegen om een operatie in Nederland. Gelukkig bleken de neurochirurg Bijvoet en de anesthesist Eykens bereid het kind te

opereren. Ook het ziekenhuis in Goes en het Streeklab (voor de bacterie-kweken) wilden pro deo meewerken.

Paula van 't Spijker, die dit jaar in Baraolt verblijft, kon als contactpersoon veel nuttig werk doen om alles te organiseren. Eindelijk konden dus 2 tickets besteld worden: 1 voor Noemi, en 1 voor Ibi Nagy. Zij is kinderverpleegkundige in Baraolt en offerde haar vakantiedagen op om bij Noemi te zijn in dat verre Nederland. Eén dag voor vertrek, toen we met een delegatie van onze stichting in Baraolt waren, moesten we nog faxen naar de medisch adviseur van

de KLM in Boekarest sturen, omdat ze op het laatste moment nog allerlei voorwaarden begonnen te stellen. Zo moest er eerst een CT-scan van haar hoofd gemaakt worden! Gelukkig lukte het om de adviseur, een Roemeense huisarts, te overtuigen van de zinloosheid hiervan. Toen wilden ze ons nog 7 tickets laten betalen omdat Noemi alleen liggend vervoerd kon worden. Ook dat ging gelukkig niet door: zoveel budget hebben we niet eens.

De plaatselijke directeur van de KLM heeft er persoonlijk voor gezorgd dat alles zonder problemen verliep. De reis ging goed. Van Schiphol zijn Noemi en Ibi opgehaald door Corrie Moerdijk en Wilma van Gilst. In huize van Gilst kon Noemi rustig gaan slapen op Nederlandse bodem. Ze moest direct "gekweekt" worden, want in Roemenië tiert de MRSA bacterie welig en deze bacterie is de schrik van ieder Nederlands ziekenhuis.

Helaas bleek ze deze bacterie in haar neus te hebben, hetgeen het verblijf in het ziekenhuis extra compliceerde: ze moest namelijk in strikte quarantaine worden gehouden. Deze maatregelen hebben kunnen voorkomen dat de bacterie zich verder verspreidde. Noemi moest tal van onderzoeken ondergaan: bloed, foto's, urine en een CT-scan van haar hoofd. s'Avonds, na het reguliere

programma, werd ze door een team van 6 mensen geopereerd: allen werkten geheel belangeloos mee. Alles ging goed. Al na enkele dagen kon ze terug naar familie van Gilst. Ze moest nog wel worden behandeld voor een blaasontsteking.

Noemi leek goed te verbeteren na de operatie: ze was helder en alert, meer nog dan voor de operatie. De kinderrevalidatiearts, Ruud Keijzer, gaf adviezen en samen met zijn ergotherapeute kon er een soort ligstoeltje geregeld worden.

Met gemengde gevoelens, waarvan dankbaarheid een belangrijk onderdeel was, is ze met Ibi op 29 april weer teruggevlogen. De KLM was bereid de rolstoel gratis mee te nemen. Gemengde gevoelens, want welke toekomst zal ze tegemoet gaan? Hoe zullen haar blaas en nieren (hier heeft ze al veel problemen mee gehad) zich houden? Zal ze echt overeind kunnen komen, na 2 jaar op haar rug te hebben gelegen? Zullen er steeds liefdevolle mensen om haar heen zijn, nu haar ouders niets meer van haar willen weten?

Wij zullen haar blijven ondersteunen, met adviezen, met geld en bovenal met ons gebed.

Terugblik op de Metterdaad-uitzendingen

Ook dit jaar heeft het werk van Stichting Comité Baraolt de televisie gehaald: Op 28 april jl. hebben we weer kunnen genieten van een reportage van EO-Metterdaad vanuit Roemenië. Frank Visscher (inmiddels een man met ervaring op dit gebied) was wederom de hoofdpersoon in deze reportage.

De uitzending liet een goed beeld zien van datgene wat er in Roemenië door verschillende hulpinstanties bereikt wordt. Het streelt ons dat de EO heeft aangeboden om opnieuw aandacht te besteden aan het werk van onze stichting en dat van anderen in Roemenië. Prachtig ook om terug te zien wat er in de anderhalf jaar, die er tussen de

twee uitzendingen zat, bereikt is: het Listra huis is volledig gerenoveerd en operationeel en mede vanwege de (stroom) reacties nav de eerste uitzending is Noemi in Nederland geopereerd.

De reacties vanuit het land en de aanbiedingen die we krijgen zijn hartverwarmend. Tegelijk blijft de vraag rijzen: "hoe kunnen we de hulp voor Roemenië in de toekomst garanderen?". We hopen van harte op uw vrijgevigheid om mensen zoals Noemi, maar ook ouderen die om hulp verlegen zijn (denk o.a. ook aan incontinentiemateriaal) de hulp te schenken die ze nodig hebben.

Huis-aan-huis collecte

Ook dit jaar zullen er weer collectes gehouden worden in de gemeenten Borsele en Goes. In Borsele is deze gepland van 29 augustus t/m 3 september en in de gemeente Goes van 24 t/m 29 oktober.

Wijziging in gegevens

Bent u verhuisd of wilt u de nieuwsbrief in het vervolg per e-mail ontvangen, geef het dan door aan onderstaand adres. Ook als u zich af wilt melden voor de nieuwsbrieven. Uiteraard kunt u zich ook aanmelden om donateur te worden. Donateur bent u al voor 12,50 per jaar.

Ten slotte...

Terugblikkend kunnen we terugzien op een periode waarin heel veel is gebeurd met betrekking tot het werk in Roemenië. We willen u allen dan ook hartelijk danken voor uw meeleven. Hierbij willen we u vragen of u ons werk niet wilt vergeten in uw giften en bovenal in uw gebeden. Wilt u vooral bidden voor het werk rond het Listra huis, de taken van Paula en Hans hierin, het evangelisatiewerk onder de kinderen en de (gezondheids)situatie van Noemi?

Met vriendelijke groet,

namens Stichting Comité Baraolt:

Sjaak Elenbaas
Martin van den Hoek
Paula van't Spijker
Roelof Stam
Frank Visscher

Secretaris subgroep P.R.-activiteiten

Henk Scherrenburg
Nassaulaan 21
4461 ST Goes

Tel.: (0113) 25 94 64
E-mail: stichtingcomitebaraolt@planet.nl
Internet: www.stichtingcomitebaraolt.nl

Girorekening: 1687806, t.n.v. Penningmeester Stichting Comité Baraolt – Kloetinge
Stichting Comité Baraolt gaat uit van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Goes